

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΕ

ΜΕΛΕΤΗ:

«ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»

ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗ: ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ Ο.Λ.Η.Α.Ε.

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

**Ηράκλειο
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021**

1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

1.1 Εισαγωγή

Με την παρούσα μελέτη προβλέπεται η ανάθεση εκπόνησης της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) για τη μελέτη Τροποποίησης του Προγραμματικού Σχεδίου (Master Plan) Λιμένος Ηρακλείου, σύμφωνα με ισχύουσες Αποφάσεις της Ε.Σ.Α.Λ.. Η εκπόνηση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) έχει θεσμοθετηθεί στη χώρα μας με την ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (Φ.Ε.Κ. 1225/Β/5-9-2006) στα πλαίσια εναρμόνισης με την οδηγία 2001/42/ΕΚ για την «εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων».

Η μελέτη συντάσσεται στα πλαίσια της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων. Ειδικότερα σύμφωνα με την αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017 (Φ.Ε.Κ. 1225/Β/5-9-2006) για τα Ρυθμιστικά Σχέδια απαιτείται η εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, στην οποία εντοπίζονται, περιγράφονται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του σχεδίου.

Η διαδικασία θα ολοκληρωθεί με την υποβολή του φακέλου, σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι του άρθρου 11 της ανωτέρω ΚΥΑ, στην «Αρμόδια Αρχή», σύμφωνα με το άρθρο 4 της ίδιας σχετικής ΚΥΑ.

1.2 Διαθέσιμα στοιχεία και προηγούμενες μελέτες

Για τη χερσαία ζώνη του Λιμένα Ηρακλείου έχουν εκπονηθεί οι κάτωθι μελέτες και συγκεκριμένα:

- Χωροταξικό Σχέδιο (MASTER PLAN) Λιμένος Ηρακλείου
- Τροποποίηση του Χωροταξικού Σχεδίου (MASTER PLAN) Λιμένος Ηρακλείου
- Τεχνική Έκθεση Τροποποίησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου του Λιμένος Ηρακλείου.
- Μελέτη Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων για το Σχεδιασμό λιμενικών και χερσαίων υποδομών για την τροφοδοσία πλοίων με Υ.Φ.Α. (LNG Bunkering) στον Κεντρικό Λιμένα Ηρακλείου στο πλαίσιο της δράσης “POSEIDON MED II”

Οι ανωτέρω μελέτες βρίσκονται στη διάθεση των διαγωνιζομένων, στα γραφεία της Τεχνικής Υπηρεσίας του ΟΛΗ ΑΕ.

1.3 Τεχνική περιγραφή

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο από την ΕΣΑΛ Προγραμματικό Σχέδιο, η Λιμενική Ζώνη του Ο.Λ.Η. Α.Ε. αναπτύσσεται στον κυρίως λιμένα που αρχίζει δυτικά στον Όρμο Δερματά και τελειώνει ανατολικά στην περιοχή στο δυτικό άκρο του Δήμου Αλικαρνασσού. Όλη αυτή η ζώνη αναπτύσσεται προ του Δήμου Ηρακλείου.

Το εγκεκριμένο Γενικό Προγραμματικό Σχέδιο (Master Plan) του Λιμένα Ηρακλείου αναπτύχθηκε βασιζόμενο στην αρχή της αυτοτέλειας των Λιμενικών Τμημάτων, με ανεξάρτητες εισόδους και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις για κάθε Λιμενικό Τμήμα. Για την εξυπηρέτηση των εκτάκτων περιστατικών, όπως π.χ. ατυχημάτων, πυρκαγιάς, αστυνομείσεως, δημιουργήθηκε η

περιμετρική οδός δύο λωρίδων από άκρου εις άκρον του Λιμένα, με αυστηρότατη απαγόρευση σταθμεύσεως ή οποιασδήποτε άλλης κυκλοφορίας. Στην οδό αυτή θα κυκλοφορούν μόνο αυτοκίνητα Α΄ Βοηθειών, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, της Λιμενικής Αστυνομίας και των Τεχνικών Υπηρεσιών του ΟΛΗ Α.Ε. (για επισκευή βλαβών).

Με την κατάργηση της προοπτικής κατασκευής λοξού διαδρόμου στο σημερινό αεροδρόμιο, αίρεται η μέχρι σήμερα απαγόρευση επεκτάσεως του εμπορικού λιμένα προς ανατολάς.

Η σημαντικότερη τροποποίηση που λαμβάνει χώρα σε σχέση με το εγκεκριμένο Master Plan, είναι η κατάργηση της δημιουργίας ανεξάρτητης εισόδου στον Λιμενίσκο μικρών σκαφών, η οποία είχε στόχο την διευκόλυνση της εισόδου στων σκαφών, ενώ παράλληλα θα επιτυγχάνονταν η επαναφορά του Ενετικού Λιμένα στην αρχική του μορφή.

Με την συγκεκριμένη τροποποίηση, μεταβάλλεται τα εμβαδόν του Λιμενικού Τμήματος Αναψυχής. Επιπλέον, μεταβάλλεται και το εμβαδόν του ΛΤ Ακτοπλοΐας το οποίο συνορεύει με το προαναφερθέν ΛΤ καθώς αναδιαμορφώνεται ο Λιμενίσκος Μικρών Σκαφών, μεταξύ του ανατολικού ορίου του Προβλήτα Μικρού Κούλε και των δυτικών κρηπιδωμάτων του ΛΤ Ακτοπλοΐας, ο οποίος εμπίπτει στο ΛΤ Αναψυχής.

Επιπλέον, σημαντική τροποποίηση αποτελεί και η δημιουργία λιμενικών και χερσαίων υποδομών για την τροφοδοσία πλοίων με Υ.Φ.Α. (LNG Bunkering) στον Κεντρικό Λιμένα του Ηρακλείου στο πλαίσιο της δράσης "POSEIDON MED II".

Κατά τη μελέτη χωροθέτησης για την κατασκευή εγκατάστασης ΥΦΑ μικρής κλίμακας εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν τρεις πιθανές τοποθεσίες για την χωροθέτηση της εγκατάστασης, ο οποίες θα πρέπει να εξετασθούν και κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ. Ενδεικτικά εξετάστηκαν οι ακόλουθες θέσεις:

1. Στην περιοχή των Λινοπεραμάτων, η οποία απέχει απόσταση περίπου ίση με 8,5 χιλιόμετρα από τον Κεντρικό λιμένα Ηρακλείου και ανήκει στον Δήμο Γαζίου.
2. Επί του Προβλήτα V του κεντρικού Λιμένα Ηρακλείου ο οποίος αποτελεί ταυτόχρονα και τον υπήνεμο μώλο του.
3. Στην εσωτερική πλευρά της επέκτασης του προσήνεμου μώλου, με την δημιουργία επιχώσεων και θέσης παραβολής του πλοίου μεταφοράς Υ.Φ.Α.

Τέλος, εξετάσθηκε και η μηδενική λύση, μη υλοποίησης των ανωτέρω έργων.

Σύμφωνα με την καταρχήν επιλεχθείσα λύση, η νέα χρήση θα εγκατασταθεί σε περιοχή ανατολικά του προβλήτα που θα δημιουργηθεί με επιχώσεις για να εξυπηρετήσει τις απαραίτητες χερσαίες υποδομές της μονάδας.

Σύμφωνα με τη μελέτη Προγραμματικού Σχεδίου (Masterplan) Κεντρικού Λιμένα Ηρακλείου και συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων που προαναφέρονται, τα Λιμενικά Τμήματα της χερσαίας ζώνης διαμορφώνονται, ξεκινώντας την αρίθμηση από τα δυτικά προς τ' ανατολικά ως εξής :

- Λιμενικό Τμήμα Α αναψυχής
- Λιμενικό Τμήμα Β ακτοπλοΐας
- Λιμενικό Τμήμα Γ κρουαζιέρας
- Λιμενικό Τμήμα Δ γενικού και χύδην φορτίων
- Λιμενικό Τμήμα Ε Ελεύθερη Ζώνη – Διακινήσεως Εμπορευματοκιβωτίων
- Λιμενικό Τμήμα Ζ μελλοντική επέκταση Ελεύθερης Ζώνης – Διακινήσεις
- Εμπορευματοκιβωτίων
- Λιμενικό Τμήμα Η αλιευτικών σκαφών και επισκευαστικής μονάδας μικρών σκαφών

- Λιμενικό Τμήμα Θ Διοικήσεως Οργανισμού Λιμένα Ηρακλείου
- Λιμενικό Τμήμα Ι Υδατοδρόμιο
- Λιμενικό Τμήμα Κ Εγκαταστάσεις Υ.Φ.Α. (LNG)

Η τροποποίηση του εγκεκριμένου Master Plan, μέσω της τροποποίησης του χωροταξικού και ρυμοτομικού σχεδίου του Λιμένα, έχει στόχο την προσαρμογή του στην πρόσφατη υπ. αριθμό πρωτοκόλλου ΤΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΣΒΜΑΧΜΑΕ/45139/30639/685/ 218/31-1-2018 Απόφαση του Κ.Α.Σ.

Ειδικότερα η τροποποίηση του εγκεκριμένου Master Plan περιλαμβάνει:

- ⇒ Τροποποίηση του Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου. Πρόκειται για το Βασικό Σχέδιο του Master Plan. Προσαρμόζονται οι χρήσεις των ΛΟΤ 1, 2, 3 και 4 στις απαιτήσεις του Κ.Α.Σ., με βασικότερη την απαίτηση για κατάργηση της πρότασης ανοίγματος για την είσοδο του Λιμένα μικρών σκαφών στην περιοχή του Κούλε. Επιπλέον χωροθετείται λιμενικό τμήμα για τις εγκαταστάσεις Υ.Φ.Α.
- ⇒ Τροποποίηση του Ρυμοτομικού Σχεδίου του Λιμένα Ηρακλείου, λαμβάνοντας υπόψη τους διαφοροποιημένους όρους δόμησης που ζήτησε το Κ.Α.Σ. στα Λιμενικά Οικοδομικά Τετράγωνα (ΛΟΤ) 1, 2, 3 και 4 αλλά και την χωροθέτηση λιμενικού τμήματος για τις εγκαταστάσεις Υ.Φ.Α.

2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στόχος της τροποποίησης είναι ο επαναπροσδιορισμός των όρων και χρήσεων γης ώστε να υπακούει στο πλαίσιο αναπτυξιακού προγραμματισμού, να προσαρμόζει τον σχεδιασμό στην υπηρεσία σύγχρονων αναγκών, στην ανάγκη δημιουργίας θεσμικών και οικονομικών κινήτρων για τη συνεργασία συναρμόδιων φορέων στη διασφάλιση της συναίνεσης και της συμμετοχής τοπικών εταίρων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών προβλημάτων.

Το λιμάνι του Ηρακλείου αποτελεί κομβικό σημείο στο δίκτυο των λιμανιών της Ανατολικής Μεσογείου. Οι τεχνολογικές, εμπορικές και άλλες αλλαγές δημιουργούν ανάγκη για νέες λιμενικές εγκαταστάσεις.

Παράλληλα η ιστορία του λιμανιού είναι στενά συνδεδεμένη με την πολεοδομική εξέλιξη της πόλης. Τα τελευταία χρόνια, ο αστικός σχεδιασμός ενσωματώνει το παραλιακό μέτωπο και συνεργεί κατ' ανάγκη με τις εγκαταστάσεις στο λιμάνι.

Το Ηράκλειο ακολουθώντας το παράδειγμα των πόλεων-λιμανιών μπαίνει στη διαδικασία της μετατροπής του παλιού λιμανιού σε αστικό χώρο με αφορμή το ότι κάποιες αστικές λειτουργίες εισχωρούν στο λιμάνι. Αυτό το στόχο καλείται να υπηρετήσει η αξιοποίηση και ανάδειξή του σαν ενεργό τμήμα της πόλης.

Επιπρόσθετα, οι λιμενικές υποδομές για την τροφοδοσία πλοίων με Υ.Φ.Α. (L.N.G.Bunkering) θα αναβαθμίσουν σημαντικά του λιμένα σύμφωνα με το πρόγραμμα «Poseidon Med II». Με την υιοθέτηση της νέας χρήσης ο λιμένα θα ωθήσει την θαλάσσια συγκοινωνία στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου σε ένα μέλλον με μειωμένες εκπομπές ρύπων και θα συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία ενός πρακτικού οδικού χάρτη με στόχο την ευρεία υιοθέτηση του υδροποιημένου φυσικού αερίου (Υ.Φ.Α.) ως ένα ασφαλές, περιβαλλοντικά αποδοτικό και βιώσιμο εναλλακτικό καύσιμο για τη ναυτιλία.

Το φάσμα των χρήσεων γης περιλαμβάνει σε μια γενική ομαδοποίηση:

- Λιμενικές εγκαταστάσεις
- Εμπορικές χρήσεις
- Υπηρεσίες
- Γραφεία
- Δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής
- Χώρους πρασίνου
- Χώρους στάθμευσης
- Τουριστικές αρμοδιότητες και υπηρεσίες
- Χώρος πρωτοβάθμιας υγείας

Με βάση τα παραπάνω και μετά την από 31-10-2018 θετική γνωμοδότηση της Ε.Σ.Α.Λ. για την τροποποίηση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Χερσαίας Ζώνης Λιμένα Ηρακλείου, θα πρέπει να εκπονηθεί ΣΜΠΕ για την υπογραφή του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος.

3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

3.1 Μελέτες και Στάδια μελετών που θα εκπονηθούν

Η μελέτη θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων», που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕΛ 197/30/21.7.2001), ώστε, στο πλαίσιο μιας ισόρροπης ανάπτυξης, να ενσωματώνεται η περιβαλλοντική διάσταση πριν την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, με τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων, όρων και διαδικασιών για την αξιολόγηση και εκτίμηση των επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν στο περιβάλλον και να προωθείται έτσι η αειφόρος ανάπτυξη και μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος.

Η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (Σ.Π.Ε.), η διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίου ή προγράμματος η οποία περιλαμβάνει την εκπόνηση της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.), τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων, τη συνεκτίμηση της Σ.Μ.Π.Ε. και των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων κατά τη λήψη απόφασης καθώς και ενημέρωση σχετικά με την απόφαση αυτή.

Στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.), εντοπίζονται, περιγράφονται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος, καθώς και λογικές εναλλακτικές δυνατότητες, σε περιεκτική μορφή, λαμβανομένων υπόψη των στόχων και του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του σχεδίου ή προγράμματος. Στην εν λόγω μελέτη περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που ευλόγως μπορεί να απαιτούνται για την εκτίμηση των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες γνώσεις και μεθόδους εκτίμησης, το περιεχόμενο και το επίπεδο λεπτομερειών του σχεδίου ή του προγράμματος, το στάδιο της διαδικασίας εκπόνησής του και το βαθμό στον οποίο οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις δύνανται να αξιολογηθούν καλύτερα σε διαφορετικά επίπεδα σχεδιασμού ώστε να αποφεύγεται η επανάληψη εκτίμησής τους.

Όπου κρίνεται σκόπιμο, πριν ή κατά το στάδιο εκπόνησης της Σ.Μ.Π.Ε., μπορούν να ζητηθούν εγγράφως περαιτέρω διευκρινίσεις και αν η υπηρεσία κρίνει σκόπιμο και πριν απαντήσει εγγράφως, μπορεί να ζητήσει τη γνώμη των κατά περίπτωση δημόσιων αρχών, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 της Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/05.09.2006 τεύχος Β΄). Το περιεχόμενο της Σ.Μ.Π.Ε, καθορίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ίδιας.

Συνίσταται σε κατηγορίες μελετών 27- Περιβαλλοντικές μελέτες όπως αναλύεται στην προεκτίμηση αμοιβής.

3.2 Ισχύουσες διατάξεις – Κανονισμοί - Προδιαγραφές

Η εκπόνηση της μελέτης διέπεται από τις κάτωθι διατάξεις – κανονισμούς και προδιαγραφές:

- Την ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (Φ.Ε.Κ. 1225/Β/5-9-2006) στα πλαίσια εναρμόνισης με την οδηγία 2001/42/ΕΚ για την «εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων».
- Το Ν. 4412/16 (ΦΕΚ 147/08.08.2016 τεύχος Α΄) Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), ως ισχύει.

3.3 Παραδοτέα

Τα παραδοτέα της μελέτης, θα είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και θα υποβληθούν πέραν της έντυπης μορφής και σε ηλεκτρονική μορφή (κείμενα pdf) που θα δημιουργηθούν ψηφιακά (και όχι με σάρωση), σε ένα ενιαίο αρχείο, μεταξύ των οποίων θα υπάρχει απόλυτη ταύτιση (π.χ. θα συμπεριλαμβάνονται τα εξώφυλλα, εσώφυλλα, περιεχόμενα, εσωτερικοί χάρτες κανονικού ή ακανόνιστου μεγέθους, κλπ).

Η καταγραφή, επεξεργασία και παρουσίαση όλων των μορφών πληροφορίας που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου (τοπογραφικό υπόβαθρο, χρήσεις γης, κλπ) και περιγράφεται στη συνέχεια θα γίνει είτε σε format του DWG (AUTOCAD 2004 και νεώτερα), είτε σε Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών (Σ.Γ.Π -GIS).

Όλες οι χωρικές πληροφορίες θα πρέπει να καλύπτουν τις απαιτήσεις που απορρέουν από το Ν.3882/2010 (ΦΕΚ166/Α/22.09.2010) που αφορά στην εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire).

4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η εκπόνηση της μελέτης (καθαρός χρόνος) θα διαρκέσει τρεις (3) μήνες.

	Ο Δ/ΝΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
	ΤΣΙΠΛΟΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός,ΜΒΑ